

Datum/Date 2016-12-15 Dnr/Ref.no. 1.4.1 – 2016-181

Handwritten: e-post 2016-12-16
Stamp: REGERINGSKANSLIET JUSTITIEDEPARTEMENTET
Ink 2016 -12- 19
Dnr 2016/06394/L6

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten
103 33 STOCKHOLM

Kungliga bibliotekets yttrande över Mediegrundlagskommitténs betänkande ”Ändrade mediegrundlagar” SOU 2016:58.
Remiss Ju2016/06349/L6

Med anledning av remissen vill Kungliga biblioteket framföra följande:

Utvidgning av den sk. bilageregeln i TF.

Enligt nu gällande regler är e-böcker och ljudböcker leveranspliktiga enligt 3 § 2 st. 1 Lag (2012:429) om pliktexemplar av elektroniskt material (e-pliktslagen) om det elektroniska materialet haft grundlagsskydd enligt 1 kap 6 § eller 9 § 1 st. YGL .

Lag om pliktleverans av elektroniskt material är subsidiär i förhållande till lag om pliktleverans av dokument genom undantaget om parallellpublicering 8 § 2 e-pliktslagen. Skyldigheten att lämna pliktexemplar gäller inte för elektroniskt material som har samma eller i allt väsentligt samma innehåll som något som ska lämnas enligt lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument.

I förarbetena till regeln, prop. 2011/12: 121 s 59, uttalas med anledning av vad som ska anses utgöra väsentligt samma material att ”materialet ska ha samma eller i allt väsentligt samma innehåll för att undantas från leveransplikt innebär att mindre avvikelser kan förekomma, t.ex. olika textning av filmer. Det är det sakliga innehållet som ska vara åtminstone väsentligen detsamma. Att en musikfil inte har samma logiska format som innehållet på en cd-skiva innebär t.ex. inte att de inte har samma innehåll. Om en ljudfil (en ljudbok) innehåller en uppläsning av texten i en tryckt bok som har lämnats enligt plikt-

National Library
of Sweden

exemplarslagen, kan däremot ljudfilen, som innehåller just ljud, inte anses ha väsentligen samma innehåll som boken, som innehåller text.

Vad gäller innebörden av rekvisitetet med ”väsentligen samma innehåll” uttalas i nu aktuella förslag SOU 2016: s.305 f att ”En förutsättning för bilageregeln tillämplighet bör vara att innehållet återges oförändrat i de medier som anses utgöra en bilaga till skriften. Det innehåll som återges som print on demand respektive i en e-bok eller en ljudbok ska alltså vara det som återges i den tryckta boken. Det ska här nämnas att ljudböcker innebär att innehållet i den tryckta boken läses upp. Det förekommer att vissa effekter läggs till, t.ex. i form av olika bakgrunds-ljud. Som regel torde sådana inslag i en ljudbok gå att förena med kravet på likhet mellan innehållet i ljudboken och den tryckta boken. En viss förändring av innehållet i det här avseendet när det återges i ljudboken är alltså acceptabel.”

Genom den föreslagana ändringen av bilageregeln kommer begreppet ”väsentligen samma innehåll” ha olika innebörder i olika lagar.

Genom att den s.k. bilageregeln i TF föreslås utökas till att gälla e-böcker och ljudböcker för vilka det finns tryckta utgåvor, kommer de inte att bli leveranspliktiga enligt 3§ 2 st 1 i utan i stället 3 § 2 st. 2 e-pliktslagen, förutsatt att framställaren och tillhandahållaren av det elektroniska materialet bedriver verksamheten yrkesmässigt. Det kan inte heller uteslutas att material som nu är leveranspliktigt inte kommer att vara det.

Med den föreslagna ändringen kommer e-pliktslagen i vart fall bli än mer svår tillämpa och svår att kommunicera med de leverasskyldiga.

Massmedieföretagens avskilda ytor på sociala medier

Utredningens uttalande om att massmedieföretagens avskilda ytor på sociala medier kan ha grundlagsskydd innebär en glidning från uppfattningen att de inte kan ha det och medför en osäkerhet om vad som är leveranspliktigt enligt e-pliktslagen. Utredningen föreslår att avgränsningarna överlämnas till rättstillämpningen.

För KB blir det då problem eftersom den enda möjlighet till domstolsprövning som står till KBs förfogande är vitesföreläggande och utdömande av vite vid underlåten leverans. En sådan prövning av

National Library
of Sweden

grundlagskyddet skulle då ske i en ordning som skulle vara i strid mot mediegrundlagarnas exklusivitet.

Språklig översyn av Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen.

KB har koncentrerat sig på de språkliga förändringarna i 2 kap TF och i 1 kap YGL. KB kan inte se att den språkliga översynen skulle medföra några uppenbara oönskade ändringar av reglernas innehåll i de delarna. KB kan inte bedöma övriga förändringar eftersom de rör lagregler som KB inte tillämpar.

En ändring paragrafindelningen i YGL kräver av följdändringar i e-pliktslagen

Kungliga biblioteket har inga synpunkter på övriga förslag i promemorian.

Gunilla Herdenberg
Riksbibliotekarie

Mats Niklasson
Föredragande
Verksjurist

I beredningen av ärendet har Kungliga bibliotekets ledningsgrupp deltagit.

